VALSTYBINĖS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS VALSTYBINĖJE VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOJE PAGAL PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMĄ TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2019 m. gegužės 21 d. Nr. 1-155
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo 16 straipsnio 1 ir 3 dalimis, Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“, nuostatomis bei Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1333 „Dėl Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 17.5 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Informacijos apie pažeidimus Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą teikimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u :

2.1. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos struktūrinių padalinių vadovams supažindinti su šiuo įsakymu pavaldžius valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį;

2.2 Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos Tarptautinių ir viešųjų ryšių skyriui šį įsakymą paskelbti Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos interneto svetainėje.

Direktorė Neringa Ulbaitė

PATVIRTINTA
Valstybinės vartotojų teisių
apsaugos tarnybos direktoriaus
2019 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. 1-155

INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS VALSTYBINĖJE VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS TARNYBOJE PAGAL PRANEŠĖJŲ APSAUGOS ĮSTATYMĄ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Informacijos apie pažeidimus Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato informacijos apie Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje (toliau – Tarnyba) galimai rengiamus, padarytus ar daromus pažeidimus teikimo, informacijos apie pažeidimus priėmimo Tarnyboje veikiančiu vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu (toliau – vidinis kanalas), jos vertinimo ir sprendimų priėmimo tvarką.

2. Informacijos apie pažeidimus teikimo pagrindai, aplinkybės, kurioms esant gali būti teikiama informacija apie pažeidimus, nustatyti Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme (toliau – Pranešėjų apsaugos įstatymas) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarime Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Vyriausybės nutarimas).

3. Tarnyboje gauta informacija apie pažeidimus priimama, registruojama, nagrinėjama ir asmenų, teikiančių informaciją apie pažeidimą, apsaugos priemonės užtikrinamos vadovaujantis Pranešėjų apsaugos įstatymu, kitais teisės aktais ir šiuo Aprašu.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą** – asmuo, kuris kompetentingam subjektui pateikia informaciją apie pažeidimą Tarnyboje, su kuria jį sieja ar siejo tarnybos ar darbo santykiai arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos, savanorystės ir pan.).

4.2. **Kompetentingas subjektas** – Tarnybos direktoriaus įsakymu paskirtas Tarnybos valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, kuris administruoja vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, nagrinėja juo gautą informaciją apie pažeidimus, užtikrina asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, konfidencialumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus, ir atlieka kitas Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos apraše, patvirtintame Vyriausybės nutarimu, numatytas funkcijas.

4.3. **Pažeidimas** – Tarnyboje galbūt rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, tarnybinis nusižengimas ar darbo pareigų pažeidimas, taip pat šiurkštus privalomų profesinės etikos normų pažeidimas ar kitas grėsmę viešajam interesui keliantis arba jį pažeidžiantis teisės pažeidimas, apie kuriuos pranešėjas sužino iš savo turimų ar turėtų tarnybos, darbo santykių arba sutartinių santykių su Tarnyba.

4.4. **Vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas** – Tarnyboje šiame Apraše nustatyta tvarka sukurta ir taikoma informacijos apie pažeidimus Tarnyboje teikimo, tyrimo ir asmens informavimo procedūra.

4.5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose pranešėjų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

5. Kompetentingas subjektas privalo užtikrinti asmens, kuris vidiniu kanalu pateikia informaciją apie pažeidimą ministerijoje ir kurį su ministerija sieja ar siejo tarnybos ar darbo santykiai arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos, savanorystės ir pan.) (toliau – asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą), ir jo teikiamos informacijos

konfidencialumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.

II SKYRIUS
INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMAS

6. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą, turi teisę ją pateikti užpildydamas Vyriausybės nutarimu patvirtintą pranešimo apie pažeidimą formą arba apie pažeidimą pranešti laisvos formos pranešimu, kuriame turi būti pateikta Aprašo 8 punkte nurodyta informacija ir nurodyta, kad ši informacija teikiama vadovaujantis Pranešėjų apsaugos įstatymu. Pranešimo forma skelbiama Tarnybos interneto svetainėje.

7. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą, Tarnyboje ją gali pateikti vienu iš šių būdų:

7.1. tiesiogiai kompetentingam subjektui atvykus į Tarnybą (Vilniaus g. 25, 01402 Vilnius);

7.2. atsiųsti informaciją Tarnybos elektroninio pašto adresu pranesk@vvtat.lt.

8. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą, nurodo konkrečias faktines aplinkybes, asmenį, kuris rengiasi, dalyvauja ar dalyvavo darant pažeidimą, informaciją apie galimus tokio asmens motyvus darant pažeidimą, nurodo, ar apie šį pažeidimą jau yra pranešta, jei taip, – kam buvo pranešta, ar buvo gautas atsakymas, pateikia duomenis apie pažeidimo liudininkus, taip pat nurodo savo vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą (arba el. pašto adresą) korespondencijai gauti ir kitus duomenis ryšiui palaikyti, jei įmanoma, prideda rašytinius ar kitokius turimus duomenis ar informaciją, atskleidžiančią galimo pažeidimo požymius. Taip pat asmuo gali nurodyti, kaip ir kada su juo geriausia susisiekti.

III SKYRIUS
INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS PRIĖMIMAS IR REGISTRAVIMAS

9. Informaciją apie pažeidimą priima ir Informacijos apie pažeidimus apskaitos žurnale užregistruoja kompetentingas subjektas.

10. Informacija apie pažeidimą, gauta Tarnyboje kitu elektroninio pašto adresu, nei nurodyta Aprašo 7.2 papunktyje, neregistruojama ir nedelsiant persiunčiama Aprašo 7.2 papunktyje nurodytu elektroninio pašto adresu. Šiame punkte nustatyta tvarka gauta ir (ar) persiųsta elektroniniu paštu informacija apie pažeidimą turi būti ištrinta nedelsiant.

11. Kompetentingas subjektas užtikrina, kad gauta informacija apie pažeidimą ir su tuo susiję duomenys būtų laikomi saugiai ir su jais galėtų susipažinti tik tokią teisę turintys informaciją apie pažeidimą nagrinėjantys asmenys.

12. Kompetentingas subjektas, gavęs informaciją apie pažeidimą, ją pateikusiam asmeniui pageidaujant nedelsdamas raštu informuoja šį asmenį apie informacijos gavimo faktą.

13. Tarnybos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kurie pagal atliekamas funkcijas turi prieigą prie asmens, teikiančio informaciją apie pažeidimą, pateiktų duomenų arba gali sužinoti ją pateikusio asmens duomenis, yra supažindinami su atsakomybe už Pranešėjų apsaugos įstatyme ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytų pranešėjų apsaugos reikalavimų pažeidimą, privalo pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimą (Aprašo priedas) ir įsipareigoti neatskleisti tokios informacijos ar duomenų trečiosioms šalims.

14. Tarnybos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kuriems pagal pareigas tapo žinomi asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, asmens duomenys arba tokios informacijos turinys, privalo užtikrinti minėtos informacijos ir asmens duomenų konfidencialumą tiek darbo metu, tiek po jo.

IV SKYRIUS
INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS VERTINIMAS, SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

15. Kompetentingas subjektas, vidiniu kanalu gavęs informaciją apie pažeidimą, nedelsdamas įvertina vidiniu kanalu asmens pateiktos ir užregistruotos informacijos apie pažeidimą

atitiktį Pranešėjų apsaugos įstatyme nustatytiems reikalavimams:

15.1. ar informaciją apie pažeidimą pateikęs asmuo nėra anoniminis ir atitinka pranešėjo sąvoką;

15.2. ar informacija apie pažeidimą pateikusio asmens užpildytoje pranešimo apie pažeidimą formoje ar surašytame laisvos formos pranešime apie pažeidimą ir jos turinys atitinka Aprašo 8 punkte nustatytus reikalavimus.

16. Dėl vidiniu kanalu pateiktos informacijos apie pažeidimą kompetentingas subjektas priima vieną iš šių sprendimų:

16.1. nagrinėti pateiktą informaciją apie pažeidimą;

16.2. jei gauta informacija apie pažeidimą leidžia pagrįstai manyti, kad yra rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas arba kitas pažeidimas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per dvi darbo dienas nuo šios informacijos gavimo dienos, persiųsti gautą informaciją apie pažeidimą institucijai, įgaliotai tirti tokią informaciją, be asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, sutikimo ir apie tai pranešti šiam asmeniui;

16.3. nutraukti gautos informacijos apie pažeidimą nagrinėjimo procedūrą, jeigu:

16.3.1. įvertinus nustatoma, kad pateikta informacija apie pažeidimą neatitinka Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatų;

16.3.2. informacija apie pažeidimą grindžiama akivaizdžiai tikrovės neatitinkančia informacija;

16.3.3. pateikta informacija apie pažeidimą jau yra išnagrinėta arba nagrinėjama.

17. Kompetentingas subjektas per penkias darbo dienas nuo informacijos apie pažeidimą gavimo raštu informuoja asmenį, pateikusį informaciją apie pažeidimą, apie priimtą sprendimą dėl informacijos nagrinėjimo. Sprendimas nenagrinėti informacijos apie pažeidimą turi būti motyvuotas.

18. Kompetentingas subjektas, baigęs nagrinėti informaciją apie pažeidimą, nedelsdamas raštu informuoja asmenį, pateikusį informaciją apie pažeidimą, apie priimtą sprendimą, nagrinėjimo rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi ar planuojama imtis, taip pat nurodo priimto sprendimo apskundimo tvarką.

19. Nustatęs pažeidimo faktą, kompetentingas subjektas informuoja asmenį, pateikusį informaciją apie pažeidimą, apie atsakomybę, taikytą pažeidimą padariusiems asmenims.

20. Jei asmuo, pateikęs informaciją apie pažeidimą, negavo atsakymo arba Tarnyboje nebuvo imtasi veiksmų reaguojant į pateiktą informaciją, jis, vadovaudamasis Pranešėjų apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu, turi teisę tiesiogiai kreiptis į kompetentingą instituciją – Lietuvos Respublikos prokuratūrą ir jai pateikti pranešimą apie pažeidimą.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Dokumentai, susiję su šio Aprašo nuostatų įgyvendinimu, saugomi vadovaujantis Tarnybos direktoriaus tvirtinamu dokumentacijos planu.

22. Kompetentingas subjektas teikia konsultacijas Tarnybos struktūriniams padaliniams Pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo klausimais, padeda užtikrinti vidinio kanalo įdiegimą ir veikimą.

23. Kompetentingas subjektas kartą per metus apibendrina informacijos apie pažeidimus gavimo, tyrimo ir nagrinėjimo duomenis ir Tarnybos interneto svetainėje skelbia statistinius duomenis apie atvejų, kai buvo pateikta informacija apie pažeidimus, skaičių, jų vertinimo rezultatus, apibendrintą informaciją apie pažeidimus, kurie buvo atskleisti remiantis asmenų pateikta informacija pagal šį Aprašą.

_____

Informacijos apie pažeidimus Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą teikimo tvarkos aprašo priedas

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

_____

(asmens vardas ir pavardė, pareigos)

KONFIDENCIALUMO PASIŽADĖJIMAS

20 m. d.
Vilnius

1. Aš suprantu, kad, vykdydamas savo pareigas Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje, turėsiu prieigą prie informacijos apie asmenis, kuriems vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatomis taikomas reikalavimas užtikrinti konfidencialumą. Ši informacija Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais gali būti atskleista ar perduota tik įgaliotiems asmenims ar institucijoms.

2. Aš žinau, kad konfidencialią informaciją sudaro asmens, Pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pateikusio informaciją apie pažeidimą, duomenys ir kita jį tiesiogiai ar netiesiogiai identifikuoti leidžianti informacija.

3. Aš pasižadu užtikrinti konfidencialumą ir neatskleisti, neperduoti informacijos, kuriai pagal Pranešėjų apsaugos įstatymą taikomas reikalavimas užtikrinti konfidencialumą, nė vienam asmeniui, kuris nėra įgaliotas naudotis šia informacija, tiek įstaigos viduje, tiek už jos ribų. Taip pat pasižadu pranešti savo vadovui apie bet kokią pastebėtą ar sužinotą situaciją, kuri gali kelti grėsmę tokios informacijos saugumui ir konfidencialumui užtikrinti.

4. Aš žinau, kad šis pasižadėjimas galios visą mano darbo laiką šioje įstaigoje, taip pat man perėjus dirbti į kitas pareigas arba pasibaigus darbo ar sutartiniams santykiams.

5. Aš esu susipažinęs su Pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytais pranešėjų apsaugos reikalavimais.

6. Aš esu įspėtas, kad, pažeidus šį pasižadėjimą, man gali būti taikoma atsakomybė už Pranešėjų apsaugos įstatyme ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytų pranešėjų apsaugos reikalavimų pažeidimą.

_____ _____

(parašas) *(vardas ir pavardė)*

_____